

309

Archiwum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika

ul. Mickiewicza 2/4

87-100 Toruń

Spis

Zespołu (zbioru) akt **Toruński Oddział Polskiego
Towarzystwa Historycznego**

z lat **1946 - 2013**

Nr zespołu

3

NOTATKA

23 stycznia 2014 roku rozpoczęto skontrum dokumentacji Toruńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego, przechowywanej w Archiwum UMK. Na podstawie zachowanych spisów zdawczo-odbiorczych i dokumentacji ustalono następujące fakty.

Pierwsze materiały PTH trafiły do Archiwum UMK 3 listopada 1966 roku. Była to głównie korespondencja z lat 1946-1964, ale także protokoły posiedzeń toruńskiego oddziału (1951-1955, 1960-1964). Łącznie sześć jednostek archiwalnych przekazał ówczesny sekretarz oddziału dr Zenon Nowak.

Druga partia dokumentacji znalazła się w Archiwum UMK za sprawą innego sekretarza dr Jerzego Dygdały, 22 października 1975 roku. Teczki z lat 1946-1970, zawierają między innymi listy członków, protokoły zebrań, plany i sprawozdania oraz dokumentację zjazdów i konferencji. Łącznie źródła te stanowią dwadzieścia siedem jednostek archiwalnych.

Trudno jednoznacznie ustalić datę przekazania kolejnej części materiałów. Wiadomo, że musiało to nastąpić pomiędzy rokiem 1981 (data skrajna dokumentacji), a 2007 (wcześniejsze skontrum). W tym czasie do archiwum trafiły cztery teczki z dokumentacją Sekcji Archiwalnej Toruńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego (1960-1981).

W roku 1980 zapadła decyzja o przeznaczeniu teczek ze spisu pierwszego na zajęcia dydaktyczne z rozwoju form kancelaryjnych. Studenci archiwistyki, w roku akademickim 1980/1981, uporządkowali dokumentację przygotowując nowy spis zdawczo-odbiorczy. Od tego momentu spis nr 1 liczył cztery jednostki archiwalne (wcześniej sześć). Z tego okresu zachowały się także karty inwentarzowe wypełnione przez studentów (sygn. 4/14). Warto nadmienić, że karta 51 na odwrocie zawiera nazwiska osób, które uczęszczały na te zajęcia.

18 września 2007 roku, mgr Bożena Kierzkowska (pracownik Archiwum UMK) przeprowadziła skontrum dokumentacji PTH Oddział w Toruniu. Efektem tych prac są dwa spisy robocze. Spis nr 3, zawierający akta Sekcji Archiwalnej omówiono wcześniej. Spis nr 4 zawiera natomiast teczki spisu nr 1, który od tej pory zaczął funkcjonować pod tym właśnie numerem (zaznaczając w ten sposób fakt, że spis nr 1 w swojej pierwotnej formie przestał istnieć z dniem opracowania przez studentów archiwistyki).

W roku 2010, badania nad dziejami Toruńskiego Oddziału PTH, w pracowni naukowej Archiwum UMK prowadził student historii Marek Wasielewski. Zachowane źródła przyczyniły się do powstania pracy magisterskiej zatytułowanej *Polskie Towarzystwo Historyczne – Oddziały Regionu*

Pomorsko-Kujawskiego w latach 1945-1981, pod kierunkiem prof. Ryszarda Sudzińskiego. Zebrane informacje opublikowane zostały także w monografii pod redakcją Jarosława Kłaczka *Polskie Towarzystwo Historyczne w Toruniu (1946-2011)*. W trakcie badań sporządzone zostały kserokopie części dokumentów wchodzących w skład teczek o sygn. 2/1 i 2/6 (głównie sprawozdania z działalności). Kopie te zostały zwrócone do Archiwum UMK. Powstała w ten sposób jednostka o sygn. 2/28, której zawartość może być udostępniana w zastępstwie oryginalnych dokumentów.

28 maja 2012 roku, prezes Toruńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego dr hab. Jarosław Kłaczko przekazał ostatnią, jak dotąd część dokumentacji. Spis nr 2018 (wcześniej w Archiwum UMK zaczęto stosować numerację ciągłą wszystkich spisów) zawiera 40 pozycji z lat 1946-2013. W momencie przekazywania teczek, jednostki o sygnaturach 2018/28, 2018/29 i 2018/30 (trzy segregatory) zostały „cofnięte” przez prezesa na czas nieokreślony. W tym dniu podpisana została także umowa nadająca dostarczonej dokumentacji status depozytu wieczystego (Arch. 713-7/12).

9 października 2013 roku, kierownik Archiwum UMK dr hab. Anna Supruniuk zwróciła się z pisemną prośbą do Prezesa Polskiego Towarzystwa Historycznego prof. Jana Szymczaka o sfinansowanie zakupu 200 teczek z tektury bezkwasowej, celem zabezpieczenia dokumentacji Toruńskiego Oddziału. Jednostki archiwalne, zwłaszcza z początkowych lat istnienia, były w stanie, który wymagał zdecydowanego działania. Prośba została rozpatrzona pozytywnie i już pod koniec listopada do archiwum trafiły teczki w liczbie, która pozwoli zabezpieczyć także przyszłe dopływy.

Jak wspomniano na początku niniejszej notatki, 23 stycznia 2014 roku rozpoczęto przeprowadzanie kolejnego już skontrum zespołu „Toruński Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego”. Moim podstawowym zadaniem, poza sprawdzeniem zgodności spisów zdawczo-odbiorczych ze stanem faktycznym, było przełożenie dokumentacji do teczek bezkwasowych oraz usunięcie pozostawionych części metalowych. Należy zaznaczyć, że na tym etapie jednostki nie były opracowywane, ze względu na status dokumentacji (depozyt). W związku z powyższym, układ wewnętrzny teczek, ani tym bardziej kolejność jednostek nie były zmieniane. Pominięto także kwestię brakowania, mimo że część teczek powinna zostać zniszczona (dla przykładu jednostka o sygn. 2018/31 zawierała same puste kalki).

W trakcie analizowania spisów zdawczo-odbiorczych stwierdzono brak zgodności spisu nr 4 ze stanem faktycznym. Cztery wcześniej występujące teczki zostały podzielone na trzynaście mniejszych jednostek. Nie udało się ustalić kiedy dokładnie zabieg ten został przeprowadzony, ani kto dokonał wspomnianego podziału. Miało to miejsce między 2007 (pierwsze skontrum podaje spis nr 4 złożony z czterech jednostek), a 2013 rokiem. Teczki zostały spisane. Jako czternastą

jednostkę spisu nr 4 dołączono zachowane materiały z zajęć rozwoju form kancelaryjnych, których celem było opracowanie dokumentacji spisu nr 1.

Prace nad spisem nr 2018 poszerzono o uzupełnienie brakujących dat i rozwinięcie tytułów części teczek. Jednostka o sygnaturze 2018/16 – *Członkostwo honorowe PTH prof. dr hab. Leonid Żytkowicz*, nie zawiera żadnej dokumentacji. W zamian odnajdujemy niewiele mówiącą adnotację „*dok. przekazany na wystawę*”. Co prawda, w tezcze zatytułowanej *Materiały na wystawę z okazji 120-lecia PTH* (sygn. 2018/20) trafiamy na pismo Zarządu Głównego PTH w sprawie przekazania dyplomu honorowego członkostwa prof. Żytkowicza, nie możemy jednak mieć pewności, że jest to komplet dokumentacji zteczki o sygn. 2018/16 (wątpliwe jest zakładanie osobnejteczki dla jednego pisma).

10 marca 2014 roku, jednostki o sygnaturach 2018/28, 2018/29 i 2018/30 zostały zwrócone do Archiwum UMK. Po usunięciu plastikowych koszulek oraz części metalowych przełożono dokumentację z segregatorów do teczek bezkwasowych. Dwie ostatnie z wymienionych jednostek, z racji ich obszerności, wymagały podziału na tomy. W wyniku rozbicia nastąpiły drobne przesunięcia w numeracji teczek. Dodatkowo, na podstawie decyzji prezesa Toruńskiego Oddziału PTH dr hab. Jarosława Kłaczkowa, prof. UMK, z 15 kwietnia 2014 roku (Arch. 900-2/14) z zespołu wykluczono jednostkę o sygnaturze 2018/31 – kalki oraz usunięto część dubletów. Wszystkie te zmiany obrazuje poprawiony i uzupełniony spis nr 2018. Należy wyjaśnić też drobną nieścisłość związaną z datami widniejącymi na umowie depozytu oraz załączonym spisie. Dokument z roku 2012 zawiera informację o aktach z roku 2013. Ma to związek z wymienionymi na początku niniejszego akapitu jednostkami, które były na bieżąco uzupełniane w czasie „przetrzymania” ich w siedzibie Toruńskiego Oddziału PTH. 19 maja 2014 roku, za porozumieniem obydwu stron, umowa depozytu została poprawiona.

Dokumentacja Toruńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego przekazana do Archiwum UMK liczy łącznie 86 jednostek archiwalnych (1,20 m. b.). Odnajdujemy w niej materiały z lat 1946-2013. Teczki zawierają maszynopisy, rękopisy, druki i formularze. Stan zachowania materiałów można uznać za dobry. W trakcie porządkowania, na podstawie wcześniej funkcjonujących spisów zdawczo-odbiorczych sporządzono nowe, zachowując przy tym starsze egzemplarze. Do spisów załączono kopię decyzji o wyłączeniu zbędnej dokumentacji z 15 kwietnia 2014 roku, pierwotnie sporządzoną umowę depozytu oraz niniejszą notatkę.

Według stanu na dzień 20 maja 2014 r.

Sporządził: Jacek Waliszewski

Toruń, 26 maja 2014 r.

Spis zdawczo-odbiorczy akt nr 2

Toruński Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego

Nazwa zakładu pracy i komórki organizacyjnej

Lp.	Znak teczki	Tytuł teczki lub tomu	Daty skrajne od-do	Kat. akt	Liczba teczek	Miejsce przechow. akt w składnicy	Data zniszczenia lub przekazania do archiwum
1	2	3	4	5	6	7	8
1.		Statuty, historia organizacji, listy członków	1947-1969	A	1		
2.		Protokoły walnych zebrań	1948-1949, 1951-1970	A	1		
3.		Księga protokołów Oddziału PTH w Toruniu	1946-1958	A	1		
4.		Protokoły z posiedzeń Zarządu Oddziału	1957-1970	A	1		
5.		Plany pracy Oddziału i Sekcji	1959-1960, 1962-1964	A	1		
6.		Sprawozdania z działalności Oddziału PTH w Toruniu	1946-1970	A	1		
7.		Sprawozdania z działalności poszczególnych Sekcji	1947-1970	A	1		
8.		Wykazy odczytów oraz korespondencja w sprawie ich organizowania	1947-1958	A	1		
9.		Wykazy odczytów oraz korespondencja w sprawie ich organizowania	1959-1961	A	1		
10.		Wykazy odczytów oraz korespondencja w sprawie ich organizowania	1961-1966	A	1		
11.		Wykazy odczytów oraz korespondencja w sprawie ich organizowania	1967-1968	A	1		
12.		Wykazy odczytów oraz korespondencja w sprawie ich organizowania	1969	A	1		
13.		Wykazy odczytów oraz korespondencja w sprawie ich	1970	A	1		

		organizowania					
14.		Sesja pięćsetnej rocznicy przyłączenia Pomorza do Polski	1954	A	1		
15.		Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Historycznego	1956	A	1		
16.		Zjazdy Powszechne Historyków	1957-1965	A	1		
17.		Obchody Tysiąclecia Państwa Polskiego	1958-1960, 1966	A	1		
18.		Sesja naukowa poświęcona 550-leciu wojny z Zakonem	1959	A	1		
19.		Sesja koronowska	1959-1961	A	1		
20.		IV Zjazd Studium Archiwalnego	1962	A	1		
21.		Obchody setnej rocznicy powstania styczniowego	1963	A	1		
22.		Międzyrodowiskowa dyskusja nad programem „Wstępu do badań historycznych”	1963-1965	A	1		
23.		Konferencja w sprawie seminariów magisterskich	1964	A	1		
24.		Sesja naukowa poświęcona 500-leciu Pokoju Toruńskiego	1960, 1963, 1964-1966	A	1		
25.		Sesja naukowa poświęcona fortyfikacjom toruńskim	1965	A	1		
26.		Biuletyny Zarządu Głównego PTH i Oddziału w Inowrocławiu	1955-1969	A	1		
27.		Korespondencja Oddziału PTH w Toruniu	1957-1959	A	1		
28.		Kserokopie wybranych stron jednostek o sygn. 2/1 i 2/6	1947-1969	A	1		

Spis zdawczo-odbiorczy akt nr 3

Toruński Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego

Nazwa zakładu pracy i komórki organizacyjnej

Lp.	Znak teczki	Tytuł teczki lub tomu	Daty skrajne od-do	Kat. akt	Liczba teczek	Miejsce przechow. akt w składnicy	Data zniszczenia lub przekazania do archiwum
1	2	3	4	5	6	7	8
1.		Sekcja archiwalna	1961-1967	A	1		
2.		Sekcja archiwalna	1968-1970	A	1		
3.		Sekcja archiwalna	1971-1976	A	1		
4.		Sekcja archiwalna [listy obecności, plakaty]	1960-1971, 1974, 1976, 1978-1981	A	1		

Spis zdawczo-odbiorczy akt nr 4

Toruński Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego

Nazwa zakładu pracy i komórki organizacyjnej

Lp.	Znak teczki	Tytuł teczki lub tomu	Daty skrajne od-do	Kat. akt	Liczba teczek	Miejsce przechow. akt w składnicy	Data zniszczenia lub przekazania do archiwum
1	2	3	4	5	6	7	8
1.		Wznowienie działalności po II wojnie światowej i inne sprawy organizacyjne	1946-1947, 1960-1961 1970	A	1		
2.		Powstanie i ukonstytuowanie się sekcji PTH na Zamku w Malborku	1965, 1968-1969	A	1		
3.		Protokoły z zebrań Zarządu PTH	1956, 1959-1965, 1968-1969, 1971	A	1		
4.		Deklaracje członkowskie i ewidencja członków	1948, 1962, 1966	A	1		
5.		Korespondencja w sprawie czasopism	1948-1951, 1953-1957, 1961-1968	A	1		
6.		Składki członkowskie	1948, 1955, 1963, 1968	A	1		
7.		Działalność odczytowa	1947-1951, 1956-1968	A	1		
8.		Zaproszenie na sesję naukową poświęconą fortyfikacjom toruńskim XIX wieku	1965	A	1		
9.		Sesja naukowa poświęcona 900-leciu Dobrzynia i 1000-leciu	1966	A	1		

		Ziemi Dobrzyńskiej					
10.		Listy delegatów na Walne Zgromadzenie PTH	1947, 1966	A	1		
11.		Sprawy finansowe Oddziału PTH w Toruniu	1951, 1954, 1956- 1957, 1961, 1964- 1966	A	1		
12.		Współpraca z instytucjami i zrzeszeniami krajowymi	1948- 1949, 1958- 1959, 1965- 1966	A	1		
13.		Współpraca międzynarodowa ze Szwecją, Jugosławią i NRD	1958, 1965- 1966, 1968	A	1		
14.		Materiały dotyczące opracowania dokumentacji Toruńskiego Oddziału PTH przekazanej na podstawie spisu nr 1 [karty inwentarzowe, spis zd.-odb.]	1980- 1981	A	1		

Spis zdawczo-odbiorczy akt nr 2018

Toruński Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego

Nazwa zakładu pracy i komórki organizacyjnej

Lp.	Znak teczki	Tytuł teczki lub tomu	Daty skrajne od-do	Kat. akt	Liczba teczek	Miejsce przechow. akt w składnicy	Data zniszczenia lub przekazania do archiwum
1	2	3	4	5	6	7	8
1.		Protokoły z Walnych Zebrań PTH Oddział w Toruniu	1971-1991	A	1		
2.		Protokoły z posiedzeń Zarządu Oddziału Toruńskiego PTH	1971-2000	A	1		
3.		Sprawozdania z działalności PTH Oddział w Toruniu	1966-2000	A	1		
4.		Sprawozdania PTH Oddział w Toruniu dla Urzędu Miejskiego	1973-1989	A	1		
5.		Sprawozdanie z działalności poszczególnych Sekcji	1973-1991	A	1		
6.		Wykazy odczytów oraz korespondencja w sprawie ich organizowania	1969-1999	A	1		
7.		Korespondencja ogólna	1954-1980	A	1		
8.		Korespondencja ogólna	1981-1994	A	1		
9.		Korespondencja PTH Oddział w Toruniu z Zarządem Głównym PTH	1974-1991	A	1		
10.		Współpraca z zagranicą	1967-1976	A	1		
11.		Obwieszczenia o posiedzeniach Oddziału Toruńskiego PTH, listy obecności	1973-1976	A	1		
12.		Obwieszczenia o posiedzeniach Oddziału Toruńskiego PTH	1984-1988	A	1		
13.		Listy uczestników posiedzeń Oddziału Toruńskiego PTH	1977-1987	A	1		
14.		Kwestionariusze członków PTH Oddział w Toruniu	1977	A	1		
15.		Deklaracje członków PTH Oddział w Toruniu	1970-1987	A	1		
16.		Członkostwo honorowe PTH - prof. dr hab. Leonid Żytkowicz	1985	A	1		

17.		Sesja naukowa z okazji 200. rocznicy pierwszego rozbioru Polski i aneksji przez Prusy Pomorza Gdańskiego	1972	A	1		
18.		Sprawozdania finansowe	1957-2000	A	1		
19.		Statut PTH (projekt)	b. d.	A	1		
20.		Materiały na wystawę z okazji 120-lecia PTH przekazane do Biblioteki Głównej 2.02.2007	1968-1988	A	1		
21.		Historia Toruńskiego Oddziału PTH [kserokopie protokołów i sprawozdań, artykuły]	1946-2012	A	1		
22.		Finanse [wyciągi z rachunków, dowody wpłat, faktury, raporty finansowe]	1972-1991	A	1		
23.		Dowody wpłat [składki członkowskie, prenumeraty]	1971-1991	A	1		
24.		Finanse [faktury, dowody wpłat, raporty finansowe, korespondencja]	1984-2000	A	1		
25.		Finanse [dowody wpłaty, formularze]	1973-1997	A	1		
26.		Materiały różne [korespondencja, faktury, statut, listy członków, deklaracje członkowskie]	2000-2003	A	1		
27.		Korespondencja ogólna	2006-2011	A	1		
28.		Materiały różne [statut, sprawozdania z działalności, deklaracje członkowskie, XVIII Powszechny Zjazd Historyków Polskich, korespondencja, skoroszyt]	1992-2011	A	1		
29.		Materiały różne [protokoły i sprawozdania, posiedzenia, deklaracje członkowskie, korespondencja, statut] T. 1	2000-2013	A	1		
30.		Materiały różne [protokoły i sprawozdania, posiedzenia, deklaracje członkowskie, korespondencja, statut] T. 2	2000-2013	A	1		
31.		Materiały różne [sprawozdania, posiedzenia, deklaracje członkowskie, korespondencja, statut] T. 1	1997-2011	A	1		
32.		Materiały różne [sprawozdania, posiedzenia, deklaracje członkowskie, korespondencja,	1997-2011	A	1		

		statut] T. 2					
33.		Wtórniki [wykazy odczytów, protokoły, sprawozdania, raporty]	1961-1993	A	1		
34.		Pisma różne [dot. XI Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Toruniu 8-15.09.1974]	1974	A	1		
35.		Dowody kasowe	1958-1960	A	1		
36.		Dowody kasowe	1956-1961	A	1		
37.		Korespondencja z uczestnikami XI Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich	1974-1975	A	1		
38.		XI Powszechny Zjazd Historyków Polskich w Toruniu 8-15.09.1974 [program, zaproszenia, korespondencja]	1973-1974	A	1		
39.		XI Powszechny Zjazd Historyków Polskich - korespondencja	1973-1974	A	1		
40.		XI Powszechny Zjazd Historyków Polskich - korespondencja	1973-1975	A	1		